ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/665-1449-5

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Helen Laane
Otsuse tegemise aeg ja koht	21.05.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	06.05.2025
Teabevaldaja	Rapla Vallavalitsus, e-posti aadress: rapla@rapla.ee
Vaide esitaja	Eraisik

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustab Andmekaitse Inspektsioon:

1) jätta vaie rahuldamata, sest Rapla Vallavalitsus on menetluse kestel teabenõudele vastanud;

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD

1. Vaide esitaja edastas Rapla Vallavalitsusele 11.02.2025 pöördumise, mis sisaldas nii teabenõuet kui ka selgitustaotlust. Rapla Vallavalitsus vastas pärast kirjavahetust 20.03.2025 vaide esitajale, et talle vastatakse distsiplinaarmenetluse lõpetamisel. Vaide esitaja tõi 28.03.2025 saadetud kirjas välja, et talle teadaolevalt on distsiplinaarmenetlus lõppenud, kuid ta ei ole vastust saanud.
2. Vaide esitaja pöördus 17.04.2025 täiendavalt Rapla Vallavalitsuse poole seoses küsimusega, millal ta saab vastuse.
3. Kuna vaide esitajale ei vastatud, siis pöördus ta 06.05.2025 Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) poole nõuetekohase vaidega, mille AKI menetlusse võttis.
4. AKI saatis 07.05.2025 Rapla Vallavalitsusele järelepärimise, millele Rapla Vallavalitsus vastas 19.05.2025.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

Vaide esitaja käsitleb enda esialgset pöördumist teabenõudena, mis kokkuleppel muudeti selgitustaotluseks. Vaide esitaja leiab, et teabenõue on esitatud vastavalt avaliku teabe seadusele, ent vastust sellele ei olnud tähtaegselt laekunud. Vaide esitaja soovib, et AKI sekkuks ja teeks vastava järelpärimise, et selgitada välja olukord ning vajadusel tagada vaide esitaja õiguste kaitse teabe saamisel.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Rapla Vallavalitsus selgitas AKI-le 19.05.2025 vastuses järelepärimisele: „*Me ei vastanud ei selgitustaotlusele ega teabenõudele tähtaegselt põhjusel, et teabe avaldamine distsiplinaarmenetluse käigu või süükahtluse kohta enne lõpliku otsuse tegemist võinuks ohustada objektiivsust ja isikute õigusi (avalikkuses või menetluses osalejates võinuks kujuneda arvamus isiku süüst enne lõplikku otsustamist. See oleks omakorda võinud omada mõju ausale menetlusele. Samuti püüdsime kaitsta menetlusaluse isiku ja teiste menetluses osalejate (tunnistajate) eraelu puutumatust ning maine kahjustamist. Enneaegne info avaldamine võinuks neid kahjustada (AvTS § 38 lg 1). Seepärast teavitasime teabenõudjat, et talle vastatakse pärast distsiplinaarmenetluse lõppemist. Paraku on jäänud vastus teabenõudjale koostamata. // Viivituse on tinginud inimlik eksimus vastuse koostamise koordineerimises.*“

Rapla Vallavalitsus vastas AKI-le, et advokaadibürooga sõlmitud leping on leitav avalikust dokumendiregistrist alates 14.02.2024 ning samuti on avalikust dokumendiregistrist leitav distsiplinaarmenetlusega seotud haldusakt, milles on kajastatud valdav osa küsitud teabest. Rapla Vallavalitsus kinnitas, et teabenõudjale vastatakse ja edastas vastuse ka AKI-le.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED

1. Andmekaitse Inspektsioon selgitab, et AKI pädevus piirdub AvTS § 45 lg 1 p 1 alusel teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle järelevalve teostamisega. AKI-l ei ole pädevust teha järelevalvet selgitustaotlusele vastamise või vastamata jätmise osas.

2. AKI selgitab, et kui isiku pöördumine sisaldab nii teabenõuet kui selgitustaotlust, tuleb korraga kohaldada nii avaliku teabe seadust (AvTS) kui ka märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadust (MSVS). Teabenõue täidetakse AvTS § 18 lg 1 alusel 5 tööpäeva jooksul ning selgitustaotlusele vastatakse MSVS § 6 alusel 15 kalendripäeva jooksul selle registreerimisest.

3. Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt eeltoodud seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks või taaskasutamiseks. Vaide esitaja 11.02.2025 pöördumise punktis 11 soovis isik, et talle edastataks advokaadibürooga sõlmitud leping. Kui Rapla Vallavalitsus on sõlminud avalikke ülesandeid täites advokaadibürooga lepingu, on selline teave avalik teave ja Rapla Vallavalitsus on AvTS § 5 lg 1 p 1 tähenduses teabevaldajaks. Seega sisaldas vaide esitaja pöördumise punkt 11 AvTS § 6 tähenduses teabenõuet.

4. Praegusel juhul on Rapla Vallavalitsus 19.05.2025 AKI- järelepärimisele vastanud, et vaide esitaja teabenõudele ja selgitustaotlusele ei vastatud esialgu, sest pöördumine puudutas käimasolevat distsiplinaarmenetlust, mis oleks võinud ohustada menetluse objektiivsust ja isikute õigusi AvTS § 38 lg 1 tähenduses. Rapla Vallavalitsuse selgituste kohaselt jäi vaide esitajale pärast distsiplinaarmenetluse lõppemist vastus koostamata inimliku eksituse tõttu vastuse koostamise koordineerimises.

5. AKI ei nõustu Rapla Vallavalitsuse seisukohaga, et teabenõudele vastamine oleks võinud ohustada distsiplinaarmenetluse objektiivsust ja isikute õigusi AvTS § 38 lg 1 tähenduses.

Vaide esitaja soovis teabenõudena, et Rapla Vallavalitsus edastaks talle advokaadibürooga sõlmitud lepingu. Rapla Vallavalitsus on AKI-le selgitanud, et advokaadibürooga sõlmitud leping on leitav avalikust dokumendiregistrist alates 14.02.2024, seega ei ole põhjendatud väide, et lepingu edastamine oleks võinud käimasolevat distsiplinaarmenetlust mõjutada. Rapla Vallavalitsus oleks pidanud seadusjärgset teabenõudele vastamise tähtaega järgides vaide esitajale kõnealuse lepingu edastama või juhatama vaide esitaja avalikustatud teabe juurde.

6. Rapla Vallavalitsus kinnitas 19.05.2025 AKI järelepärimisele, et teabenõudjale vastatakse ja edastas vastuse ka AKI-le. Vaide esitaja kinnitas AKI-le 20.05.2025 telefoni teel, et ta on Rapla Vallavalitsuse vastuse kätte saanud ja tal ei ole vastuse osas pretensioone. Seega on Rapla Vallavalitsus menetluse kestel teabenõudele vastanud ja AKI jätab vaide rahuldamata.

7. AKI juhib siiski Rapla Vallavalitsuse tähelepanu, et kui isiku soovitud dokument on avalikkusele kättesaadav dokumendiregistrist, siis ei piisa teabenõudele vastamisel viitele, et „*Leping on leitav valla avalikust dokumendiregistrist.*“ Teabevaldajal on AvTS § 9 lg 2 p 1 tulenevalt kohustus tagada juurdepääs neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus. Samuti on teabevaldaja AvTS § 15 lg 1 järgi kohustatud selgitama teabenõudjale arusaadavalt teabele juurdepääsu korda, tingimusi ja viise. Seega kui teave on avalikult kättesaadav dokumendiregistris, siis tuleb vastuses teabenõudjale lisada link dokumendiregistri lehele, mille kaudu teabenõudja dokumendile ligipääsu saab.

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Laane
jurist
peadirektori volitusel